

ПОСТАНОВА
вченої ради Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

від 27 вересня 2022 р.

«Про участь здобувачів вищої школи та науково-педагогічних працівників університету в міжнародних науково-освітніх заходах та проєктах у світлі наукової атестації».

Заслухавши та обговоривши доповідь провідного фахівця відділу наукової роботи О. Горин, вчена рада університету зазначає, що за результатами моніторингу міжнародної діяльності університету можна констатувати: здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники, незважаючи на обмежувальні обставини та специфіку функціонування в умовах воєнного стану, ефективно виконують поставлені завдання і забезпечують сталий розвиток міжнародної діяльності університету. Впродовж 2022 р. за участю університету було укладено 5 угод про міжнародне співробітництво з установами та організаціями Польщі, Німеччини, Північної Македонії, Індонезії, підписано договір про програму подвійних дипломів з Гуманітарно-природничим університетом імені Яна Длугоша (Польща) для студентів хіміко-біологічного факультету. За звітний період університет із робочим візитом відвідав Почесний консул Республіки Корея.

Впродовж 2022 р. працівники університету взяли участь у конкурсних програмах щодо здобуття грантів та стипендій різних інституцій та фондів в Україні і за кордоном. В умовах війни міжнародне фінансування – додаткова складова стабільного функціонування університету, що сприяє імплементації наукових та освітніх проєктів, модернізації й поповненню матеріально-технічної бази закладу, підвищенню рівня володіння іноземними мовами, фахової кваліфікації, науковому нетворкінгу і менеджменту тощо. Попри повномасштабне вторгнення держави-агресора, яке спершу призвело до призупинення чи навіть скасування затверджених проєктів-переможців, зокрема «Європейської ночі науки», яку університет мав реалізувати у вересні цього року в рамках програми Horizon Europe, світова увага і підтримка українців й України відкрили нове вікно можливостей, яким у 2022 р. скористалися здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники ТНПУ, долучившись до міжнародних наукових та освітніх заходів, зокрема виконання проєктів із грантовою підтримкою (Еразмус+, Норвезька агенція якості освіти, DAAD, NAWA, Фундація Александра Гумбольдта, Британська Рада, House of Europe).

ТНПУ є грантоотримувачем у двох проєктах міжнародної технічної допомоги: ЕРАЗМУС+ (проєкт 610427-EPP-1-20191-EE-EPPKA2-SBHE-JP Foreign Language Teacher Training Capacity Development as a Way to Ukraine's Multilingual Education and European Integration (MultiEd) (наук. кер. Л. Струганець та І. Задорожна) та українсько-норвезького проєкту DEDIMAMO (наук. кер. Н. Балик). Університет є партнером низки ЕРАЗМУС+-проєктів, зокрема ERASMUS Mundus Joint Master Degree «Environmental Contamination and Toxicology» та EMJMD Environmental Contamination and Toxicology ECT+, програм мобільності KA107, де головними грантоотримувачами є Університет імені Ататюрка в Ерзурум, Університет Іона Кузи (Румунія) та Університет Марамара (Туреччина).

Науковці ТНПУ спільно з працівниками відділу наукової роботи та партнерськими установами підготували грантові заявки на програми ЕРАЗМУС+ KA2: Capacity building in the field of higher education (ERASMUS-EDU-2022-SBHE) – проєкт, про розвиток трансверсальних компетенцій разом з Академією спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегожевської (Польща), Університетом Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка), Університетом Вітовта Великого (Литва), Європейським університетом Кіпру та українськими партнерами; DAAD Deutschsprachige Studiengänge in MOE/GUS 2023/2024 – проєкт щодо розробки інноваційного професійно спрямованого українсько-німецького курсу «Комп'ютерні системи та мережі/Інтернет речей (IoT)» разом з Університетом Анхальту і Одеською Політехнікою.

На базі ТНПУ виконується низка інших міжнародних проєктів: за підтримки МОН України реалізується білатеральний науково-дослідний проєкт спільно з університетом Франції (наук. кер. О. Столяр), за фінансової підтримки DAAD триває виконання трирічного проєкту DigIn.Net2 спільно з Університетом Анхальту, в контексті реалізації якого фахівці ТНПУ навчають освітян використовувати цифрові інструменти для оптимізації освітнього процесу (координатор Г. Генсерук), а також проєкт щодо розробки інноваційних ідей у галузі цифровізації та енергозберігальних технологій IDEA-EAST-Hub, за підтримки Британської Ради і USAID, який реалізовується в Центрі професійного розвитку та лідерства ТНПУ (наук. кер. О. Гузар).

У звітному році здобувачі вищої освіти були учасниками низки міжнародних програм мобільності, зокрема у березні–червні 8 студентів отримали можливість навчатися в Гуманітарно-природничому

університеті ім. Яна Длугоша (Польща) й отримали стипендію на продовження навчання в рамках програми для представників українських вищих навчальних закладів CEEPUS Freemover UA, студент Б. Гнаткович взяв участь в семестровій програмі академічної мобільності Global Undergraduate Exchange Program в Fayetteville State University (США), 2 студентки факультету іноземних мов перебували на програмі академічної мобільності в Остравському університеті (Чехія) впродовж весняного семестру і продовжують навчання дотепер, А. Кобильник навчається за програмою мобільності в межах проекту Еразмус+ у Вищій педагогічній школі Відня (Австрія). Також здобувачі вищої освіти ТНПУ залучені до багатьох міжнародних науково-освітніх проєктів. Студенти-полоністи 3 курсу (В. Канюк, Ю. Пришляк, Д. Каплун) поглиблювали знання під час проведення Літньої школи польської мови для іноземців від NAWA в Університеті природничих наук і гуманітарних наук у Седльцах, а магістранти факультету філології і журналістики (О. Бендзар, М. Голинська, В. Гураль, І. Марцінковська) взяли участь у Міжнародному інтеграційному проєкті для студентів й аспірантів «Школа відкритого розуму» (м. Кельце, Польща), де отримали досвід публічного представлення і обговорення власних наукових досліджень. В університеті послідовно реалізується принцип «інтернаціоналізації вдома», який дає змогу інтегрувати міжнародний і міжкультурний виміри у навчальний процес. Продовжується співпраця зі Стамбульським фондом науки та культури (наук. кер. Е. Бистрицька), зокрема впродовж весняного семестру студенти-історики пройшли курс навчання міжкультурної комунікації. М. Сокол і О. Петришина реалізують COIL-проєкт у співпраці з SUNY COIL Center Державного університету штату Нью Йорк, результатом якого став вибірковий компонент «Міжкультурна комунікація: англо-українські паралелі» для ОПП «Середня освіта (Українська мова і література, англійська мова)» магістерського рівня. Розроблений міжнародною командою проєкту DEDIMAMO курс комп'ютерного моделювання інтегровано в навчальний процес 4 курсу спеціальності «Інформатика» впроваджує зреалізовувати І. Грод. Здобувачі гідно представили університет на міжнародних конкурсах: студент 2 курсу спеціальності 122 Комп'ютерні науки І. Грицай здобув дипломи II і III ступеня у XX International Contest in Web Design and Computer Graphics among Students and Pupils, а магістрантка спеціальності 035.14 Філологія (Германські мови та літератури, переклад включно) С. Височанська – 1 місце за підсумками Міжнародного конкурсу студентських наукових робіт у Кременчуцькому національному університеті імені Михайла Остроградського.

Важливим напрямом діяльності університету є підвищення професійного рівня науково-педагогічних працівників з міжнародною участю. У 2022 р. викладачі пройшли стажування на базі провідних закладів освіти і громадських організацій Польщі, Чехії, Німеччини, Естонії та Туреччини, взяли участь у роботі комунікативних форумів, прослухали серію тренінгів та семінарів у рамках реалізації міжнародних та національних проєктів за підтримки Erasmus+ (Л. Струганець, І. Задорожна, Л. Бабій, О. Довбуш), Фондації Александра Гумбольдта (Г. Фальфушинська), АМО (О. Мединська), DAAD (MoI Ukraine – програма розвитку менеджменту інтернаціоналізації і німецько-української співпраці / Ю. Костюк), Erasmus+ (короткотермінові програми / О. Боднар, О. Лабащук). Науково-педагогічне стажування у рамках проєкту DigIn.Net2 (спільно з Університетом Анхальту) успішно реалізували 48 науково-педагогічних працівників ТНПУ. Значна кількість науково-педагогічних працівників пройшла стажування на базі партнерської Вищої Лінгвістичної школи в м. Ченстохові. За результатами стажувань, виконання спільних проєктів підписано низку угод про співпрацю з інституціями ЄС та Китаю, водночас розширюється коло контактів, налагоджується співпраця з іншими науковими та освітніми закладами, публікуються статті у міжнародних виданнях, з-поміж яких й ті, що індексуються в базах Scopus/WoS.

У 221 викладача університету (близько 50 % від загальної кількості) володіння іноземною мовою підтверджено сертифікатами та / або дипломами про вищу освіту у відповідній галузі, що відповідає Загальноєвропейським рекомендаціям із мовної освіти. У викладачів та працівників університету є можливість долучитися до курсів вивчення англійської мови, які проводяться працівниками Вустерського університету (Велика Британія).

Необхідною складовою побудови надійних партнерських відносин є бренд університету в міжнародній науковій спільноті та його репрезентація на відповідних іміджевих заходах, зокрема на міжнародному вебінарі за участю ректорів Варшавських університетів «Розмови про Україну під час війни» (спікер Б. Буяк), «Всесвітньому молодіжному форумі» (спікер Р. Мисула). Задля представлення актуальної інформації про діяльність університету в англійськомовному просторі відділ наукової роботи оновив буклет ТНПУ, а кафедра теорії і практики перекладу здійснює переклад нормативних документів університету, що також сприятиме оперативності й ефективності подачі проєктних заявок.

Отже, аналіз міжнародної активності здобувачів вищої школи та науково-педагогічних працівників університету впродовж 2022 р. виявив різновекторність, багатофункціональність,

змістовність роботи в цьому напрямі, незважаючи на непередбачувану і безпрецедентну агресію РФ, з якою зіткнулася наша держава. Водночас моніторинг діяльності структурних підрозділів університету дає змогу поряд із досягненнями помітити й певні недоліки, які необхідно виправити, оскільки показник реалізації міжнародних проєктів, визначений МОН та НАЗЯВО як КРІ, входить до формули фінансування університету та є критерійним під час державної атестації закладів вищої освіти. Зокрема варто наголосити на таких прогалинах:

- низька мотивація та небажання працювати на зміцнення інтернаціоналізації діяльності університету;
- неоднорідність залучення науково-педагогічних працівників та здобувачів до міжнародних науково-освітніх заходів та проєктів;
- низька ініціативність у використанні можливостей індивідуальних грантів (Erasmus Mundus, Tempus, DAAD, програма ім. Фулбрайта та інші), кількість та різноманітність яких особливо зросли впродовж звітного року;
- неповна реалізація потенціалу угод про міжнародне співробітництво (не перевищує 25%);
- нестача іншомовної компетентності здобувачів та науково-педагогічних працівників для участі в міжнародних науково-освітніх заходах та проєктах;
- неналежна якість англійськомовного вебпредставництва для активного міжнародного співробітництва.

Оскільки кількість міжнародних проєктів та фінансування, яке отримує університет на їх реалізацію, впливають на КРІ університету та формулу фінансування, необхідно нарощувати частку поданих заявок на грантову підтримку й відсоток успішних аплікацій. Також, відповідно до атестаційних вимог, існує гостра потреба в збільшенні кількості осіб, що підвищили фахові компетентності у межах програм мобільності.

З огляду на зазначене, вчена рада **постановляє:**

1. Роботу університету із залучення здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників до участі в міжнародних наукових та освітніх заходах вважати задовільною та такою, що нарощує масштаби.

2. Проректорам

2.1. Посилити відповідальність керівників структурних підрозділів за роботу над грантами і науковими проєктами та враховувати результати міжнародної діяльності у ході укладання контрактів науково-педагогічних працівників про прийняття на роботу.

Постійно

2.2. Сприяти імплементації в ОП/ОНП окремих модулів або й цілих дисциплін англійською мовою відповідно до «Концепції розвитку англійської мови в університетах», запропонованої МОН (2019).

До 1.02.2023

3. Відділу наукової роботи

3.1. Задля оптимізації визначення цільової аудиторії та індивідуального консультування стосовно підготовки проєктних пропозицій провести анкетування НПП для визначення їхніх зацікавлень і пріоритетних напрямів роботи.

До 1.02.2023

4. Міжнародному відділу:

4.1. Інтенсифікувати роботу із залучення університетської молоді до участі в програмах академічної мобільності, стипендійних програмах, міжнародних наукових та освітніх проєктах.

Постійно

4.2. Впродовж 10 днів із дня події оприлюднювати на сайті інформацію про підписання договорів, важливих у контексті реалізації стратегії інтернаціоналізації університету, інформаційно-аналітичних звітів за результатами стажувань та освітньо-наукових візитів здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників.

Постійно

4.3. Спільно з науковим відділом продовжувати роботу з питань входження університету в міжнародні консорціуми та асоціації університетів.

Постійно

4.4. Спільно з факультетом іноземних мов та відділом комп'ютеризації продовжити працювати над наповнення англійської версії web-сторінки університету.

До 01.02. 2023 р.

5. Центру навчання іноземних мов:

5.1. Розробити план заходів щодо залучення науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти університету до проходження курсів з англійської мови з перспективою проходження тестування на отримання мовного сертифікату згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти або внутрішньої сертифікації.

До 01.12. 2022 р.

6. Навчально-методичному відділу

6.1. Визначити потенційні курси та ініціювати введення в ОП/ОНП окремих модулів або й цілих дисциплін англійською мовою відповідно до «Концепції розвитку англійської мови в університетах» запропонованої МОН (2019).

До 01.02. 2023 р.

7. Завідувачам кафедр:

7.1. Актуалізувати інформацію про кафедру на сайті університету для формування ефективного іміджу установи у світовому освітньому просторі.

До 01.12.2022 р.

7.2. Активізувати діяльність щодо подачі заявок та/або залучення до виконання національних та міжнародних проєктів.

Постійно

7.3. Стимулювати англійських викладачів та інтенсифікувати підготовку кадрів щодо подальшого залучення до закордонних навчальних та наукових відряджень з урахуванням мовної підготовки, педагогічного навантаження, спеціальності.

До 1.02.2023

7.4. Активізувати публікаційну активність відповідно до вимог МОН, КРІ, акредитації ОП/ОНП, ліцензійних вимог та рейтингів у міжнародних фахових виданнях, зокрема в тих, що індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science

Постійно

8. Раді молодих вчених:

8.1. Оптимізувати процес інформування науковців щодо актуальних пропозицій і можливостей участі у міжнародних науково-освітніх заходах та проєктах.

Постійно

8.2. Розробити методичні рекомендації щодо оформлення професійної біографії, написання мотиваційного листа та підготовки проєктної пропозиції.

До 1.02.2023

Контроль за виконанням постанови покласти на проєкторів університету.